

geloof rook & liefde

de jaren vijftig en zestig

Leo Hooijmans

Deel 1

geloof,
rook & liefde

de jaren
vijftig & zestig

Leo Hooijmans

Februari 2005

‘Plezier voor het hele gezin bestaat niet’

Jerry Seinfeld

*‘Veranderingen, ten goede of ten kwade,
vereisen altijd moed. Het opgeven van oude
ideeën, die ons meestal het prettige gevoel geven
dat we veilig zijn en alles onder controle hebben
is helemaal niet eenvoudig.’*

Michelson Borges

Inhoud

Voorwoord	6
Hoe dit boek te gebruiken	7
Voorjaar 1954	8
Werk aan de winkel	14
Van de Atlantikwal naar Sissi de keizerin	18
De meester	20
Ouwe Kraan	24
Muzikanten	26
Verkering of geen verkering	30
Met lieve herinneringen aan:	35
Wordt vervolgd	37
Persoonlijk bedankje	38
Over de schrijver	39

Voorwoord

Verhalen schrijven is een passie die bij veel mensen leeft. Velen beginnen op een blanco papiertje en gooien het in de prullenbak of bewaren het in laatjes. Menigeen start een cursus creatief schrijven; beginnen op een blanco papiertje en bewaren het in mapjes. Velen zenden manuscripten naar uitgevers. Ze laten zich voorlichten door collega-auteurs. Ze beginnen iedere keer weer op blanco papiertjes, enzovoort. Een enkeling haalt een oplage van een paar duizend boeken. Op TV hoorde ik dat vierduizend stuks het moment is dat de uitgever 'gelijk' speelt. Een enkeling wordt wereldberoemd. Zodra het 'kassa' is huren ze mensen in om het succes verder te organiseren.

Op de lagere en middelbare school had ik plezier in schrijven en tekenen. Dit is weer teruggekomen in de jaren negentig. Enerzijds omdat ik in vakbladen over mijn kenniswerk schreef. Anderzijds omdat er wel eens momenten zijn dat het goed is om 'iets' van je af te schrijven. Dat 'iets' werk ik misschien nog eens uit.

Ik heb me al eens verdiept in het uitgeven van een boekje, maar het is een weg vol valkuilen. Een goede uitgever is moeilijk traceerbaar en meestal draait het om kosten en/of winst.

Via de digitale weg probeer ik het eens met weinig kosten en een kleine kans van slagen. Als het ooit 'kassa' wordt ga ik niets 'organiseren', maar zal ik het proberen te 'delen'.

Dit digi-boekje speelt zich af in het gehele tweede gedeelte van de 20e eeuw. Het gaat over een jongeman die opgroeit in Noordwijk tijdens de wederopbouw na de tweede wereldoorlog; de jaren van de krakersrellen, flowerpower, lief zijn voor elkaar.

Veel leesplezier!
Leo Hooijmans

Noordwijk, 23 februari 2005
Het laatst gewijzigd op 2 juli 2007

Hoe dit boek te gebruiken

Dit boek wordt uitgegeven als digi-boek. Dat wil zeggen dat het digitaal wordt bewaard en verzonden.

Jarenlang werd de wereld een papierloos tijdperk voorspeld. Door het digitale tijdperk is er nooit zoveel papier gebruikt als nu (2005). Heel veel informatie is digitaal onder handbereik en het eerste wat de meeste mensen doen is afdrukken.

Mijn computerervaring is vanaf de beginjaren '80. In 1992 liep ik tegen een programma Acrobat Reader aan om tekeningen te archiveren. Ze werden via de telefoonlijn verzonden en de tekeningen konden op andere locaties worden gelezen of afgedrukt. Het was direct duidelijk dat dit een geweldig middel is om papier en archiefruimte te besparen. Veel mensen moeten nog wennen aan wat voor mij al jaren logisch is.

Lezen van het scherm heeft extra aandacht nodig met betrekking tot de lay-out. Je kan spreken van beeldscherm-ergonomie. Hier echter geen informatie over alle voordelen van digitaal papier. Het draait hier om de informatie hoe met digi-boeken om te gaan.

De term 'eBook' wordt hiervoor internationaal gebruikt, maar daarover bestaat wel verwarring omdat er al eens apparaten gepresenteerd zijn met de term 'eBook'. Ze zijn vergelijkbaar met platte beeldschermen waarop je uitsluitend digitale boeken kunt lezen.

Adobe Systems (www.adobe.nl) heeft inmiddels de speciale software voor deze ebooks samen laten gaan met de Acrobat Reader. De digitale verhalen van dit boekje zijn te lezen met de Acrobat Reader.

Voor digibeten en voor comfortabel op de bank, is het natuurlijk mogelijk om het verhaal op papier af te drukken. Op locatie want dat spaart energie en kosten.

De lay-out in het digi-boek staat normaal op twee pagina's naast elkaar op schermgrootte. U kunt naar de mogelijkheden van uw scherm en uw persoonlijke voorkeuren in de readerinstellingen aanpassen.

Voorjaar 1954

Het was vrijdagmorgen en ik speelde met buurtgenootjes in de tuin achter ons huis. Onze wijk was dichtbevolkt met jongelui die met elkaar speelden. (de baby-boom van na de oorlog) Het was een tijd dat je jezelf heel vindingrijk vermaakte en het speelgoed waar je mee speelde was grotendeels van eigen makelij. Van hout zaagde, sneed en schuurde je je eigen pistool of zwaard. De oude hoed van je vader was de hoed van Arendsoog (een westernheld) en een rode sjaal van je moeder was het tuniek van een stoere Romeinse soldaat. Met een oude deursleutel en een stiekem meegenomen doosje lucifers knalde je tegen de muur van de schuur.

Twee keer per jaar kreeg je speelgoed. Bij je verjaardag en bij het Sinterklaasfeest. Bij mijn laatste verjaardag had ik mijn eerste kunststof speelgoed gekregen. Een bootje met Hiawatha (een indianenjongetje bekend uit de Donald Duck) was van mica-achtig materiaal en was al snel kapot geknakt. Een rubber brandweerauto heeft het zeker een tiental jaren uitgehouden. Van de Sint kwam speelgoed van een andere orde. Achteraf bleek daar een vriend van een van mijn zusters zijn best voor te hebben gedaan. Een houten garage en een houten vliegtuig met veel schuururen en een prachtige lik verf. Naast dat speelgoed kreeg je geheid een nieuwe wintersjaal, -trui en handschoenen. Alles natuurlijk stilletjes gebreid in de avonduren toen er nog geen TV was en onvoldoende geld om het in de winkel te kopen. Bovendien was er in die tijd vlak na de oorlog nog maar weinig te koop in de winkels. Sinterklaas was dus een feest om de kleerkast aan te vullen van de kinderen en voor keukengerei en dergelijke voor ma. Voor pa was er weer die trui met die streep overdwars die verduveld veel leek op die trui van vorig jaar. Ik kan me niet echt herinneren dat ik hem die trui heb zien dragen. Ja, naar de kleerkast. Een keer of drie-vier na de Sinterklaas. Daarna zag ik hem in een kleinere maat uit het papier komen en kon mijn vier jaar oudere broer hem ineens aan. Grappig, die streep overdwars was een V-streep geworden.

Op die vrijdag zat de spanning er wel behoorlijk in. Over een week zou op zondag mijn eerste Heilige Communie plaatsvinden. Dat was dus voor dat jaar een extra feestdag, met extra cadeautjes. Ik was 's ochtends eerst in de wasteil gezet want ma wilde met mij naar de stad. Bij een feest van die orde hoorde een nieuw pak en nieuwe schoenen. Dat gaf een nieuwe dimensie aan het leven, want dat waren geen kleren die eerst door mijn broer gedragen waren.

We gingen naar Leiden, de dichtst bijzijnde stad, waar we een mooie donkergroen kostuum aanschafte met mijn eerste echte 'lange broek'. En kreeg ik schoenen met gespen. Ook een luxe in die tijd.

Op de zaterdag een week later weer in de teil, zoals iedere week een keer. Naar ons idee was dat iedere week een keer teveel. De teil stond midden in de keuken op de linoleumvloer. Er ging een deel koud water in en daarna werd het water op temperatuur gebracht met water uit de fluitketel die op het gasstel werd opgewarmd. Mijn oudere broer ging als eerste in een schoon badwatertje wat op een redelijke temperatuur was, maar ik en mijn jongere broertje moesten het met het oude water doen. Iedere keer als het hete water uit de fluitketel het water in je teiltje op temperatuur bracht had je een groot contrast tussen het afgekoelde badwater en het hete water dat tussen je spillepootjes gegoten werd. Mijn vier zussen hadden mazzel. Zij waren inmiddels te groot voor het teiltje en mochten onder de douche. In die tijd een luxe. In de pasgebouwde wijk was een douchecel standaard, maar de meeste bewoners gebruikte hem als extra bergkast, want aan die nieuwe hygiëne moesten ze nog wennen. Alle ooms en tantes die op visite kwamen moesten natuurlijk even kijken. Vooral Ome Wim en tante Cor van de boerderij vergaapten zich. Stromend water en een riolering waren op de boerderij nog niet ingevoerd. Eens in de week een lampetkan mee naar de slaapkamer. De deur op slot en je dan even je gezicht wassen en even schrobben onder de oksels. Je was al heel vooruitstreven als het jaeger ondergoed uitging en wekelijks werd verfrist.

Zo was het dus iedere maandag wasdag voor de witte en de bonte was en op zaterdag was het kindervasdag. Dat kon bij sommige families wel de gehele dag duren. Wij waren 'maar' met vier zussen en drie broers, maar in de wijk was het niet opvallend als een gezin een dubbel of bijna driedubbel aantal kinderen had. Bij de burens, de familie Groenewoud, duurde het zeker de gehele dag. Daar stikte het van de rooien. Dat heb ik in die tijd wel een hele tijd verdacht gevonden. Alle 12 kinderen hadden vuurrood haar terwijl ze Groen heetten. Pa Groen had geen haar, dus er was geen controle mogelijk.

De volgende dag was het eindelijk zondag en het feest kon beginnen. Allereerst was er de Heilige Mis in de St. Jeroenskerk. Dit kon niet mis gaan na alle oefeningen op school. Aan mij was het niet besteed. Jarenlang heb ik last gehad van duizelingen en misselijkheid. Mijn moeder zei altijd dat het kwam door de onthouding (niet eten voor de kerkgang), maar ik had denk toch het meest last van de wierook. Later,

veel later hoorde ik dat de wierook zo rijkelijk verspreid werd omdat bij een volle bak de lucht van mensen, die zich zelden wasten, zo sterk was dat de wierook die lucht moest verdoezelen.

Ik zat dus normaal zoveel mogelijk achterin de kerk. Dicht bij de deur, dan kon je zodra het einde van de Mis daar was als een speer de kerk uit. Weg van die 'mist'.

Op je eerste Heilige Communie is dat dus anders. Dan zit je met de hele opgedofte groep vóór in de kerk. Wat een ellende. Ik speelde liever buiten in de vrije lucht. In die tijd had iedere wijk nog wel een stukje ongerept bos, een slootje en in ieder geval plekjes afgesloten door simpel prikkeldraad, waarachter altijd iets te doen was.

Zo'n speciale Mis duurde een eeuwigheid en aan het eind heb je dan nog het spektakel dat de pastoor aan ieder communicant nog een boodschap toe te voegen had. We kregen er allemaal een heiligenplaatje en een grote kaars erbij. Die van mij was rosse van kleur en had duidelijk in de doos in de verdrinking gezeten. Een vriend van een van mijn zussen maakte er nog een opmerking over die ik niet begreep.

Eindelijk konden we naar huis, maar het feest was nog niet voorbij. Eerst nog een broodmaaltijd. In die tijd was het de gewoonte dat alle ooms, tantes en nog vele nichtjes en neefjes zo'n festiviteit kwamen opfleuren. Nu had ik het geluk dat de meeste wat verder weg woonden. Die zouden pas om een uur of twee, drie ter plekke zijn.

Na drie witte boterhammen met pindakaas en een krentenbol met kaas waagde ik toch te melden dat ik even buiten ging spelen. Mijn moeder vond dat eigenlijk niet goed, maar als je even zeurt, mag je voor een half uurtje wel in de tuin spelen. Dus weg was ik en toevallig stond het tuinhek open. Dan kijk je eens om de hoek van de schutting het achteromsteegje in, recht in het smoelwerk van Wout, de achterbuurjongen die in een soortgelijk opgedofte uitrusting loopt als jij. Hij kon altijd van die lelijke gezichten trekken, waar je om moest lachen. Het plan werd al direct gesmeed. Ieder terug naar zijn moeder om te vragen of de een even bij de ander op visite mocht. Dat mocht en weg waren wij. De achteromsteeg uit richting het veldje waar we altijd gingen spelen. Daar zouden zeker wel een paar jongens zijn die aan het voetballen waren. Ja hoor, Piet, Jaap en Hans waren ook ontsnapt en deden al balletje-trap. Het ging er altijd fanatiek aan toe en de bal verdween nogal eens in een van de achtertuinen van de burens. Dan kreeg je meestal een boze buurman op je dak. Ditmaal ging de bal echter over de muur van het landgoed Calorama, dat naast de woonwijk gelegen was. Voor jonge jongens was dat geen enkel probleem. Hoe hoger de muur, des te groter de uitdaging. Meestal ging het om snelheid en wilskracht. Ik was natuurlijk een van de eerste die over de muur ging. Voordat ik terug was hoorde ik mijn broer roepen. "Thuiskomen, de visite komt zo".

Dan krijg je ineens haast (en helaas geen vleugeltjes), en zo gebeurde het dat ik behoorlijk bezweet, bestoft en met een scheur in mijn eerste nieuwe lange broek weer thuis door de keukendeur naar binnen ging. Mijn moeder had me direct door. Die kende me van haver tot gort. Toen ze me op de scheur in mijn broek wees, was ikzelf sprakeloos. Hoe kon dat nou. Loop je buiten te wandelen, valt er zomaar een scheur in je broek. Het materiaal was ook niet wat het wezen moest. Ik was zelfs zo verbaasd dat ik de pets voor mijn hoofd reeds te pakken had voordat ik er op rekende. Meestal had ik dat wel door. Gelukkig was mijn moeder handig met de washand en met de naaimachine. Binnen een paar minuten blonken mijn gezicht en handen weer en was mijn mooie lange broek een mooie korte broek. De schaar in alle twee de pijpen, even onder de naaimachine voor een rolzompje en klaar was Kees.

Mijn tante Mien was er ook 's ochtends al bij en toen ze me die middag in mijn pak met korte broek zag liet ze haar verbazing wel merken. Handig

zo'n pak met een korte en een lange broek. Dat had ze eerder nog niet gezien. Zo zie je maar weer dat een scheur in je broek wel eens een gat in de markt kan zijn.

De hand van mijn pa kon ik wel ontwijken toen hij doorhad wat er gebeurd was. Hij voedde me echt katholiek op. Bij iedere tien woorden die hij zij, zat er minimaal één vloek bij. Als dat er twee op de tien werden, moest je wegwezen want dan haalde hij uit met die grote kolenschoppen van hem. Ook nu had ik hem zo weer door en kon ik een directe linkse ontwijken.

De bel ging en de rest van de buiten-locale familie meldde zich stuk voor stuk. Door de amicale begroetingen ging het kleine stukje ellende van daarnet weer snel in rook op, want alle ooms rookten sigaren en alle tantes roken naar de 4711 (parfum). Ome Arie maakte altijd grapjes. Met hem was het altijd doller pret. Eén van zijn geijkte vragen was of je een sigaar van hem wilde roken. Hij wachtte je jawoord meestal niet af en draaide dan zijn kont direct naar je toe en zei "haal hem maar uit mijn koker". Van zijn vrouw, tante Marie kreeg ik een echte zilveren rijksdaalder cadeau en een knuffel. De rijksdaalder vond ik wel mooi. De knuffel hoefde niet echt van mij. Haar doorsnee was bijna even groot als haar lengte en als ze je knuffelde verdween je helemaal en was je even van de buitenwereld afgesloten. De meeste tantes waren zo dik in die tijd. Jaren later zou Boudewijn de Groot nog eens een liedje daarover zingen. (Hé tante Julia, haal die borsten van mijn schouder). Als tante Mien (van ome Kees), tante Jo (van ome Jan) en tante Marie (van ome Arie) aan één kant van de tafel gingen zitten, moest de rest van de familie genoeg nemen met de andere kant.

Het werd de rest van de dag een vrolijke boel. Als ooms, tantes, neefjes en nichtjes bij elkaar waren was het altijd lachen geblazen.

Gelukkig kwamen we nogal eens bij elkaar. Wij hadden het voordeel dat mijn vader bij de Noord-Zuid-Hollandse Vervoersmaatschappij werkte, daardoor had mijn moeder gratis reizen en wij konden ook een groot aantal keren gratis mee.

Niets was mooier dan een ritje met de blauwe tram naar Voorburg of met de bus en trein naar Alphen aan de Rijn.

Jammer dat het allemaal zo snel voorbij ging. Veel van de ooms heb ik maar nauwelijks gekend. Mijn vader heeft nog wel de modale leeftijd van 74 jaar gehaald. Mijn ome Leo (47), ome Jan (55), ome Arie (53) en ome Kees (49) stierven op jonge leeftijd al aan kanker. Alleen ome Wim

Blakenburg van tante Cor heeft het ook langer uitgehouden. Mijn tante Cor was astmapatiënt, dus hij rookte niet. (maar pruimde wel!!)

In die tijd (ik las het later in een historisch overzicht over de jaren vijftig) werden wel lezingen gehouden over de heilzame werking van nicotine. Hoe kunnen mensen zich zo vergissen. Toen hadden ze nog geen idee dat in de 4000 toxische stoffen van tabaksrook er 40 rechtstreeks kanker veroorzaken bij de roker en de meerokers.

Pa Piet Hooijmans (ca. 1950)

Nadat de meeste jongelui uit huis gingen (in die tijd meestal nog getrouwd ook) en de een na andere oom en/of tante overleed, werden de familiebezoeken sterk minder. In de jaren '60 en '70 is de maatschappij in deze natuurlijk ook sterk veranderd. De familiebanden werden steeds minder, want de TV deed zijn intrede en ook nieuw vertier deed zijn intrede in de maatschappij.

Werk aan de winkel

Vlak na het feest uit het vorige hoofdstuk zijn we naar 'Op Zee' verhuisd. Je hebt Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee. Eén gemeente, twee gedachten en behoorlijk wat verschillen. In die tijd was er ook duidelijk een scheiding tussen de twee dorpskernen en ook nu nog (2005) is het nog steeds niet echt volgebouwd. Binnen was overwegend katholiek en Zee overwegend protestant. Ook het taalgebruik was duidelijk anders. Een steen werd in Binnen een 'kei' genoemd en Op Zee was dat een 'stien'.

Maar ja, de toeristenindustrie was in opkomst en mijn moeder had haar zakeninstinct hierop ingesteld. Zodoende herstartte ze haar winkel in gebruikte goederen en fabriekspartijen (die in de oorlogstijd gestopt was) op 100 meter van het strand. Dat was een goeie gok, want veel huishoudens gingen in de zomermaanden kamers verhuren aan badgasten. Bijna overal kwamen de bordjes 'Zimmer frei' achter het raam te staan. Omdat de winkelnering hoofdzakelijk op woninginrichting, meubelen en servieswerk was gericht betekende dat een groeiende omzet.

Normaal stond er in een Nederlandse woning één eetkamertafel met zes stoelen. In Noordwijk was het niet ongebruikelijk dat er vijf tafels stonden met 20-30 stoelen. Bedden, servieswerk, enzovoort werden in dezelfde aantallen aangeschaft. Hele families sliepen op zolder, in de kelder, in de schuur, in het kippenhok...!! Dit laatste volgens de pastoor en de dominee. Er was een periode dat er van de kansel en de preekstoel fel geageerd werd tegen deze 'mis'toestanden.

De kerk zat niet zo lekker meer bij mij. De pastoor had al een bezoekje afgelegd bij mijn moeder. Eén van mijn zussen had vriendschap met een niet-katholiek uit Oegstgeest. Dat kon niet in die tijd. Arme meid. Later trouwde ze met een katholiek, maar het huwelijk liep na een luttel aantal jaren en drie kinderen stuk. Dat noem ik nu geestelijke wreedheid.

Afijn als een pastoor zich dan ook van de preekstoel tegen de particuliere verhuur van kamers verzet moet hij natuurlijk aan de eind van zijn preek niet in drie talen om een bijdrage voor de kerk vragen. Dat is voor mij een vorm van onetisch gedrag. Dit en nog een paar andere zaken brachten me behoorlijk van mijn geloof af.

Mijn vader was inmiddels geen buschauffeur meer. Hij had last van zijn rug en zijn ogen. Zelf vond hij het niet meer verantwoord om met een vijftigtal mensen in de bus op de weg te rijden. Bij de medische keuringsdienst van de vervoersmaatschappij waren ze nog niet zo ver dat

ze RSI (Repatitive Strain Injury oftewel ‘spierletsel door herhalende handelingen’) konden onderkennen. Zover was de medische wetenschap in het algemeen nog niet en zeker bij een bedrijfskeuring niet. Deze stuurde het liever zo dat de medewerkers óf bleven werken óf gewoon een ander baantje zochten. Mijn moeder had een winkel, dus mijn vader moest haar maar gaan helpen om in zijn onderhoud te voorzien. En met niet meer dan een lagere schoolopleiding verlies je het van zo’n grote busonderneming.

Leo (links) en Aad Hooijmans (ca. 1957)

Mijn vader was een karakteristiek heerschap. Vooral dank zij z’n pijnlijke rug en ogen waren zijn standaard vloeken van één op tien opgelopen naar twee op tien. Verder was hij onafscheidelijk van zijn hoed en had hij altijd een sigaar in zijn mond. We gebruikten dan ook overal ijzeren sigarendoosjes van het merk ‘Panter’ als opslagdoosjes voor schroeven, spijkers, enzovoort.

Als hij sprak hield hij zelfs z’n sigaar in zijn mond. Dat vond ik wel knap hoor. Roken en praten tegelijk. Alleen als ie moest hoesten of rochelen dan proestte hij de sigaar als het ware uit en net nadat ie uit zijn mond

vloog pakte hij 'm in de hand. Dat was niet zo'n kunst, want dat hoesten gebeurde vrij regelmatig, dus dat was voor hem een routineklusje.

Als hij in de kamer boven de winkel zat, zat hij in een zogenaamde rookstoel. Dat was niet een specifieke stoel voor rokers, maar zo werd dat ding nu eenmaal zo genoemd. Het was een geheel houten stoel voorzien van een paar binnenveringskussens. Het bijzondere was dat de houten achterleuning te verstellen was waardoor je als het ware ook in de stoel ook kon liggen in plaats van zitten. Mijn vader had ook een bepaalde manier van opstaan. Hij pakte eerst zijn hoed, zette hem op zijn hoofd en verplaatste dan met zijn hand zijn sigaar van de ene mondhoek naar de andere. Dan sloeg hij twee-drie keer met zijn rechterhand zachtjes op de houten armleuning van de rookstoel, zuchtte diep en kwam dan in een verende beweging overeind. Of hij nu naar buiten ging of naar een andere kamer op de bovenverdieping of naar de beneden gelegen winkel, dat maakte niet uit. Hoed op, sigaar in en gaan.

Hij was een notoire mopperaar en pessimist. Als het slecht weer was verzopen de boeren op het land en hadden de strandlui het slecht. Als het heet weer was hadden de boeren het slecht en zag je geen mens in de winkel.

Hij kon ook de handelsreizigers de stuipen op het lijf jagen met z'n gemopper. Een normale vertegenwoordiger vroeg in een winkel naar de baas. Bij ons in de winkel vroegen ze aan mijn moeder liever of hij er niet was. Zij was uiteindelijk toch diegene die de beslissingen nam qua inkoop en verkoop. Daar kwam mijn vader niet aan te pas.

Ik had er later niet zo'n moeite mee dat mijn vader zo mopperde. Op een moment denk je: "Grote mond, klein hartje". En zo was het ook. Hij had het niet makkelijk. Eerst wordt je door je werkgever niet serieus genomen met je lichamelijke klachten en thuis in de winkel had hij het niet voor het zeggen. Zo avontuurlijk en overmoedig als mijn moeder in zaken was, zo bedachtzaam en voorzichtig was hij. En zij besliste altijd.

Jammer dat je dat als kind meestal te laat door hebt. Meestal wordt dat pas duidelijk bij overpeinzingen als de oudelui er al niet meer zijn.

In die tijd dat mijn vader net voorgoed thuis kwam was ik regelmatig ziek. Zoveel dat ik de helft van mijn schooltijd van de vijfde klas (de huidige groep 7) thuis doorbracht. Dat schooljaar moest ik dan ook overdoen. Vanwege de grotere families in die tijd waren er regelmatig verjaardagfeestjes enzovoort te vieren. Na ieder feestje was ik zeker een paar dagen tot soms zelfs een week van slag. De symptomen waren meestal een verkoudheid, duizeligheid en misselijkheid. De dokter snapte er niet veel van. Hij liet me staalpillen slikken en raadde mijn moeder aan me elke dag een haring te laten eten. Dat zou goed voor me zijn. Dat kan

je dan ook wel zien op foto's uit die tijd. Ik zag er uit als Hollands welvaren, maar was wel regelmatig ziek.

Op voornoemde feestjes was het altijd druk, warm en benauwd van de tabaksrook. Ramen open en doortochten. Mijn moeder waarschuwde me altijd dat ik niet op de tocht moest zitten. Dit kon wel eens de reden zijn dat ik regelmatig ziek was.

1958 EU-kampioenschappen trapauto. Op TV Leo links van tante Hannie.

Jaren later begreep ik, dat het niets met tochten, maar alles met tabaksrook te maken had.

Ik heb zelf wel gerookt, maar in een zeer korte periode. Misschien één, anderhalf jaar. Zelfs een pijp en een sigaar. Maar het resultaat was altijd duizeligheid en misselijkheid. Dat was op de middelbare school de reden dat ik definitief gestopt ben met roken. Eerst was ik zoals zovele met veel bravoure gestopt. De media begonnen reeds te vermelden dat roken slecht voor je gezondheid was. Toen ik circa twee weken gestopt was heb je natuurlijk altijd kameraden die je gaan uitdagen en/of plagen. Ik heb toen nog éénmaal een sigaret opgestoken van het merk 'Silky'. In die tijd een bekend en goedkoop merk van fl. 1,00 voor 20 stuks. Ik werd er doodziek van. Maar goed ook, want roken was toen voor mijzelf ook direct afgelopen.

Zelfs jaren later toen ik nog eens voor twee dagen in een leenauto gereden heb in verband met een schadeherstelling aan mijn eigen wagen heb ik het goed gemerkt, dat zelfs de lucht die van tabak in een auto in de bekleding trekt voor mij een paar dagen koppijn betekent.

Van de Atlantikwal naar Sissi de keizerin

Eind jaren vijftig lag de Atlantikwal (Duitse verdedigingslinie met bunkers verbonden door tunnels) nog open. Achter prikkeldraad, dat wel, maar dat werkt niet bij jonge jongens.

Het door de bezetters aangelegde zwembad werd gebruikt om de jeugd van Noordwijk te leren zwemmen. Menige babyboomer kan zich mevrouw Van Tilburg herinneren, zoals ook het onverwarmde zwembad.

Naast het zwembad was een houten hek. Als je daar snel overheen klom en een sprintje maakte kon je zo één van de tunnelingen bereiken. Met een kaarsje of zaklantaarn speelden we krijgertje in de kilometerslange tunnels. Alleen in de kazematten (bunkers voor grote kanonnen die in de richting van de zee stonden) was er voldoende daglicht. Het was niet zonder risico want in de donkere ruimtes waren diepe gaten. Hier en daar waren al delen ingestort. De koddebeiers (jachttopziener-douane-politie) zaten regelmatig achter de krijgertjes aan, maar ze waren niet zo snel en klein dat ze door de kleinste nooduitgangen konden. Een prachtig spel.

Begin jaren zestig werden de gangen volgestort met zand en was het spel over. Begin jaren tweeduizend is men begonnen met een restauratie en gedeeltelijke openstelling als museum.

Meestal waren we met dezelfde groep jongens aan het donderen, maar soms kwamen er onbekenden. Zo was er op een dag een jongeman van rond de twintig jaar. Hij kwam met de auto. En met snoepjes. En hij nodigde de hele groep uit om mee te gaan naar de film van Sissi. Jan, Huupie en ik gingen op de uitnodiging in en spraken af de volgende zaterdag op de boulevard te wachten tot we opgehaald zouden worden.

Huupie kwam sowieso niet opdagen en toen ik voorin plaatsnam en de deur al dicht was draaide Jan zich om en maakte benen voordat de jongeman de achterdeur kon openen om Jan in te laten stappen. Wat een helden. Ik had het onplezierige gevoel erin geluisd te zijn.

Tegenwoordig worden kinderen gewaarschuwd om niet alleen met vreemden mee te gaan. Als vrienden je zo in de steek laten helpt die mededeling niet. Bovendien kregen we in die tijd nauwelijks informatie en/of waarschuwingen in deze. Over homofilie, pedofilie, kindervergriep, enzovoort kreeg je geen informatie, laat staan dat je ervoor werd gewaarschuwd.

En dan zit je alleen met een vreemde in een grote auto, onderweg van de harde Atlantikwal naar een zoete film met Romy Schneider als Sissie de keizerin. Wat een tegenstelling.

Ik zat met open mond naar het levensgrote filmdoek te kijken. Onderwijl met zijn knieën stevig over elkaar geslagen en drukdoende de knopen van mijn voorsluiting dicht te knopen die m'n buurman probeerde los te maken. In vergelijking met wat er kon gebeuren, gebeurde er niets bijzonders.

Op de rij ervoor zaten een paar jongens van een jaar of vijftien-zestien om te kijken en druk te smoezen. Ze hadden blijkbaar iets in de gaten waarover ik nog niet had nagedacht. Hans zat er bij, een vriend van Peter, mijn broer. Ze smoesden steeds drukker, maar ondernamen geen actie. Achteraf gezien een stelletje mietjes. Wel lullen, maar geen juiste actie ondernemen. Misschien kwam het doordat ik thuis altijd de opdracht kreeg om me groot te houden en niet te janken. Daar hield mijn moeder niet van. Uiterlijk en innerlijk kunnen soms een levensgroot verschil zijn.

Op het moment van het naar huis gaan hadden die jongens natuurlijk moeten ingrijpen. Eenmaal in de auto was het een moeilijke weg naar huis. Voor Oegstgeest vroeg ik al of ik eruit mocht om verder naar huis te lopen. Dat vond de jongeman te gek, want dan zou ik zeker uren onderweg zijn, terwijl de weg terugvinden ook niet makkelijk zou zijn.

Na ongeveer een half uurtje stond ik weer op de boulevard en stond snel op de stoep. Van afscheid nemen kwam niets meer.

Ik zag wel, in een flits, dat de jongeman tranen in zijn ooghoeken had. Poeh, waren het dan allemaal mietjes?

De eerstvolgende keer dat Hans in Noordwijk kwam werd er druk gesmoesd met broer Peter. Verbaal gaven ze me er hard van langs. Ze schreeuwde allemaal zaken naar mijn kop waar die als tienjarige helemaal niets van begreep. En zo weer vergeten was.

Onbelangrijk lijkende zaken in jeugdervaring hebben soms een grote invloed op lange termijn. Misschien heeft deze ervaring invloed gehad op de latere omgang met mannen en vrouwen. Met mannen was/is het geen enkel probleem om zaken te doen, maar privé trok/trek ik veel liever op met vrouwen. En waarom niet?

De meester

In de vijfde klas lag ik veel overhoop met meester Mooijekind. Ik heb dat lang gehad. Ik kon of héél goed met iemand overweg of helemaal niet. Dit in de veel voorkomende 80-20% verhouding. Leraren vielen heel makkelijk in de 20%. Met de Juf kon ik meestal beter opschieten. Aan het eind van het vijfde leerjaar kwam Mooijekind bijna grinnikend bij mijn ouders thuis om te vertellen dat ik het beter maar een jaartje over kon doen. Het was niet alleen omdat ik een zogenaamde vroege leerling was en dat ik veel thuis was geweest (zie ook vorig hoofdstuk). Ik was eigenwijs tot soms bij het onredelijke af.

Jarenlang heb ik me daarvoor moeten schamen totdat ik las dat George Bernard Shaw het volgende schreef: “Een redelijk mens past zich aan de wereld aan, een onredelijk mens blijft proberen de wereld aan zichzelf aan te passen. Alle vooruitgang is dus afhankelijk van de onredelijke mensen.”

Charlie Chaplin had ook een goeie: “Falen is onbelangrijk. Het vergt moed om een idioot van jezelf te maken.”

Nou, moedig was ik dus wel. Soms ook zo langdurig en consequent dat men er gewoon aan gewend raakte en het niet zo idioot meer vond.

Een voorbeeld is dat ik een gehaakt zomershirt midden in de winter over een effen trui aantrok. De eerste twee dagen hilariteit. Na een week hoorde je ze niet meer. Iedere keer als die uit de was kwam was het het eerste wat ik aantrok. Nu (2005) zou dat ‘cool’ zijn, maar toen (1960) was je gek.

Verder over meester Mooijekind. Ik kon niet netjes schrijven en al helemaal niet in het Nederlands. Hoger dan een vijf kwam ik niet.

Bij een jubileum van de school was er een schrijfwedstrijd voor de gehele school. Josien van der Koogh won de eerste prijs. Geen wonder, ze schreef niet alleen mooi, ze was ook mooi. Het oogappeltje van onze meester, de hoofdmeester en van ons allemaal eigenlijk. Ze had zo’n lieve glimlach en kuiltjes in haar wangen. Dan was er nog een tweede prijs. Die was zover ik me herinner voor Margriet Bos. Ook zo’n oogappeltje. Ik had er met de pet naar gegooid zei de meester, maar de jury gaf me de derde prijs. Van tweehonderd leerlingen. Lekker puh!

Als we kattenkwaad uithaalden kon hij ons bijna nooit op heterdaad betrappen. Hij waste zich zeker niet elke dag, volgens mij had hij maar

één kostuum en rookte hij sigaren alsof het een lust was. Voordat hij de bocht van de gang doorkwam of in de deuropening verscheen rook je hem al. Ook als hij probeerde te slaan werd je al weggevaagd door de lucht voordat hij je kon raken. Eenmaal had Frans van der Meer wel grote pech. Die zat naast me in de harde schoolbank en hij was verkouden. Toen we zaten te klieren kwam de meester van achteren. Ik zat met een noodgevoel onder de tafel, maar Frans had het te laat in de gaten en kreeg een dreun die voor mij bedoeld was. Een tikje mag tegenwoordig niet meer, maar de klappen van Mooijekind dreunde door. En in die tijd kreeg je naast een hersenschudding van de meester ook nog thuis op je donder. Arme Frans.

Dan ga je na een dubbeljaar vijfde klas over naar de zesde. Niet alleen, maar meester Mooijekind ging ook over. Toen had je helaas nog geen traumateams. Je moest het er gewoon mee doen.

Aan het eind van de zesde klas kwam ie weer glimlachend langs. VGLO (Voorgezet lager onderwijs) was het hoogst weggelegen voor me, zei hij. Gelukkig hield me moeder voet bij stuk om me naar de ULO te laten gaan. (Bij één van mijn eerstvolgende psychologische onderzoeken werd er HBS-niveau genoteerd. Zo zie maar weer. De politie is je beste vriend, maar de meester zeker niet!)

Dan ga je naar ULO. Meester Gilein was mijn eerste klassenleraar. Ditmaal een aardige meester. Hij gaf onder andere Nederlands. Je krijgt voor het eerst bij elke les een andere leerkracht. Leuk! Van Buren voor Engels, Smit voor Aardrijkskunde en Boekhouden, De Boer voor gymnastiek, Mevrouw Neefjes voor Frans en ...Mooijekind voor Duits. Nou ja, leuk...! Heeft die halve zool bij de ULO gesolliciteerd. Geen wonder dat hij me naar de VGLO wilde sturen. Dat had hij echter niet slim aangepakt, want hij had me naar de HBS moeten sturen, dan pas was hij van me afgeweest! Maar ja, geen vertrouwen hè!

Met mijn meest populaire meester Smit heb ik nog Sinterklaas en Zwarte Piet gespeeld op de kleuterschool. Hij was mijn klassenleraar in de tweede klas. Hij had een gitaarspelende Piet nodig en omdat zijn oogappeltje Rietje van der Linden wel gitaar kon spelen, maar geen Zwarte Piet wilde zijn werd ik voor het blok gezet. Ik heb dat Rietje nooit vergeven, alhoewel ik toch noch wel met plezier aan haar terugdenk. Ze zat zo lekker stevig op de fietsstang als we naar huis fietste en ze was wel half zo licht als Dolly van Gorkum. Die liet ik altijd achterop zitten. Maar niet alle twee tegelijk hoor!

Het ging twee jaar goed. In de derde kregen we wisselingen van leerkrachten. Niet dat de leerkrachten van school vertrokken en er nieuwe kwamen. Er werden in de derde klas gewoon andere leerkrachten ingezet. Normalerwijs zou je denken betere, maar dat kon ik wel vergeten. Mijn populaire meester Smit werd meester Jansen. Die was niet zo jong meer en had veel rimpels. Dat waren zéker geen lachrimpels. Mevrouw Neefjes (streng maar héél rechtvaardig) werd meester Neefjes (hoofd van de school). Mooijekind bleef verdomme Mooijekind.

Nu waren er volgens mij in dat jaar best wel veel goede ULO leerkrachten in Nederland. Maar ik had de drie slechtste in één klas. Hoe is het mogelijk!

Willibrord ULO, 1e klas 1962. Op de foto o.a. Boudewijn Dessing, Jan v.d. Zalm, Kees den Hollander, Gerard Boks, Piet Hoogervorst, Ria Verhart, Sjaak Piraer, Fietje van Dam, Leo Hooijmans, Martin Jansen, Margriet Bos, Meester Gilein, Margriet Bots, Kees Meeuwenoord, Frans v.d. Meer en Annemmarie Kortekaas.

Na twee Franse lessen van Neefjes was het al raak. Zijn verhalen over zijn reizen naar Parijs en zijn amateurtoneelwerk begonnen me al snel de keel uit te hangen en ik vroeg in welk trimester we eindelijk eens Franse les konden verwachten. Ik had natuurlijk gelijk, maar ik had nog geen tactische communicatielessen gehad. Die krijg je sowieso niet op school. Dus hoger dan een vijf kreeg ik nooit meer voor een Frans proefwerk. En het is zo'n mooie taal. Omdat Jansen een grote vriend van Neefjes was en Mooijekind mij nog steeds niet mocht lijden moest ik buitengewoon mijn best doen. Dat is niet erg als je een jaar of veertien bent. Dat sterkt je.

Maar nu kwam die eikel van een Neefjes toch mooi vertellen dat het beter was om de derde klas maar over te doen. Mijn puntentotaal was ruim voldoende, maar hij vond me toch een zwakke leerling. Vooral met Frans en boekhouden zou ik de vierde klas niet goed doorkomen. Zeker weten. Met de Franse lessen van Neefjes en het boekhouden van zijn vriendje Jansen had ik natuurlijk twee zeer onbesch/gaafde leerkrachten tot mijn beschikking.

Gelukkig was er een leerkracht die dat in de gaten had. Meester Braun. Hij tobde met zijn gezondheid, de leerlingen en de andere leerkrachten. Hij was te lief en te aardig. Ze namen een loopje met hem, maar ik vond hem geweldig. Niet alleen omdat hij geweldig biologieles gaf, maar hij wees me ook de goede weg. Hij gaf ook les aan de Ondernemersschool in Haarlem (toen nog Detailhandelsdagschool). Hij vertelde mij en mijn ouders al snel dat daar een nieuwe school was opgericht, waar ik me zeker thuis zou voelen. Bij de hoofdmeester Van Westerhoven van de ondernemersschool was alles heel snel geregeld. Ik kon zo naar de derde klas. Frans was geen vak op deze school en het boekhouden zou door de heer Lenoir wel snel bijgespijkerd worden. Leuk zo'n meester met een Franse naam voor het boekhouden.

Ik had daarbij groot geluk. Als ik de ULO had afgemaakt. Dat wil zeggen de derde over en de vierde helemaal uitgediend dan had ik me daarna bij de Ondernemersschool kunnen melden voor dederde klas!! Die eikels die mij op de ULO niet konden scholen, hadden me ongemerkt één tot twee jaar laten inlopen!

Aan het einde van het vierde jaar stond er op mijn diploma 'Cum Laude'. Mijn enige zes was voor m'n lezen en spreken. Mijn 'ei' was te Duits!! Voor de rest allemaal zevens, achten, negens en een tien voor Reclame, mijn lievelingsvak.

(Voor boekhouden een negen en voor Duits... een acht!)

Ze zullen er wel niets van begrepen hebben. Ik eigenlijk ook niet. Studeren was nou niet bepaald mijn hobby. Muziek maken, dat was het wel. Geen voetballen, schaatsen enzovoort, maar rock & rollen en improviseren op de boogie woogie. Dat ik goed meekwam op school was omdat ik altijd aanwezig was en goed oplette. Dat was voor mij voldoende. Thuis gooide ik mijn tas in een hoek en pakte mijn gitaar.

Ik heb me een tiental jaren uitgeleefd in viermansorkestjes. De meest bekende was met de naam 'The Moods'. Een idee van mij naar aanleiding van de gitaarmuziek van René and his Alligators die 'In the Mood' van Glenn Miller in een spetterende boogie woogie uitvoering ten gehore

brachten. Het fijne van die muziektijd was dat je nog het melodieuze had van het akoestische tijdperk met een kleine vermenging van het elektronische. Tegelijkertijd zaten we midden in de overgang van het eenvoudige drie-akkoorden liedjes van Elvis naar de prachtige maar ingewikkelde muziek van de Beatles.

Vlnr. Aad Kapel, Aad v.d. Hulst, Leo Hooijmans, Jaap van Dam

Tijdens de feestjes op de ULO werd door meester Neefjes de stroom voor de versterkers na een uur geblokkeerd door gewoon de stekker eruit te trekken.

Op de Ondernemersschool begrepen ze dat beter en mijn orkestje was het middelpunt van het feest voor de eerste afgestudeerden. Met de viermansformatie maakten we de blits. Ik was met de groep dan ook helemaal niet zenuwachtig en verlegen, maar tijdens de officiële presentatie moesten de studenten ook iets zelf presenteren. Dat werd voor mij een liedje van Jim Reeves (I love you because), waarbij ik mezelf op de gitaar begeleide. Ik denk nog met plezier terug aan het moment dat ik zelf aan het zingen was en er achter in de zaal nog twee zaten te kletsen. Bijna de hele zaal zei in koor: "Ssssst.." en ik kon het liedje rustig afmaken. Dat maakte toen nog meer indruk op me dan het net uitgereikte diploma.

Ouwe Kraan

In de jaren vijftig en zestig waren al mijn zussen aan de man gekomen. Zo ook mijn zus Ina. In die tijd was ze schooljuffrouw en gaf ze handarbeidlessen. Mijn andere zussen letten altijd bijzonder goed op haar want ze had een zwakke gezondheid. Maar op een onbewaakt ogenblik kwam ze een herenkapper tegen die op een scooter reed. Ondanks dat ze snel een verkoudheid te pakken had sprong ze achterop en weg was ze van Marius. Zo heette hij. Een niet alledaagse naam voor een jongeman. Z'n moeder had bij de elf jongens en slechts één meisje liever een dochter gehad en haar Maria genoemd, maar ze had pech. Ze noemde hem daarom Maria-Hendrikus, ofwel Marius. En of hij pech had met Ina, of zij met Marius laat ik in het midden. Wij waren er wel gelukkig mee. Geen schooljuffrouw meer over de vloer. Bovendien kon je wel lachen met Marius, want die liet zich graag in het ootje nemen. Dan stond ie in de belangstelling.

Hij was kappersknecht en dat vond mijn zus niet goed genoeg. Er werd dus een winkel gehuurd in de Hoofdstraat, de winkelstraat van ons dorp 'Op Zee'. Voordat de kapperswinkel in het pand werd geplaatst zat er een oude melkboer in. Deze oude baas was fijn christelijk en sterke drank vond hij ook fijn. Hij mengde de gehele dag jenever in een glaasje melk, waarmee hij dacht dat we hem niet in de peiling hadden. Wij hadden nog niet zo'n lange levenservaring, maar onze zintuigen waren uitstekend. We roken de jenever dus goed en ook het rode hoofd en de trillende handen van een dronkaard ontgingen ons niet.

Kranenburg, zo heette de oude melkboer, zou nog een aantal maanden op kamers boven de winkel blijven wonen, totdat zijn plekje in het bejaardenhuis ter beschikking zou komen. In het bejaardenhuis hebben ze de oude 'Kraan' echter nooit zien binnenkomen. Op een avond is hij met de jenever en een sigaret in zijn bed in slaap gevallen. Een zeer vlambare combinatie die niet meer te doven was. De kamer brandde volledig uit. Voor mijn zus en zwager een zeer onprettige ervaring. Voor mij een waarschuwing dat drank- en tabakverslaving tot een naar resultaat kunnen leiden. Ik zal de stank van verbrand mensenvlees, die maandenlang in het bovenhuis bleef hangen, nooit vergeten. Jarenlang heb ik geprobeerd om asbakken en kamers waarin gerookt werd zoveel mogelijk te ontlopen. Dan hoefde ik niet aan dat oude mannetje herinnerd te worden.

Marius werd in een korte tijd een streekberoemde kapper. Kwam je er niet om geknipt te worden, dan liep je er even binnen voor de gein. Er

was altijd wel iets te beleven of te vertellen. Hij deed ook veel mee aan wedstrijden en viel regelmatig in de prijzen. Hij werd er volgens mij niet echt gelukkig van, want hij nam de langzaam ook de zwakke gezondheid van mijn zus over. Eerst kreeg hij last van zijn spataderen. Dat kwam natuurlijk door zijn beroep. De hele dag om een kappersstoel heen dreutelen is niet echt goed voor je benen. Daar kwam al snel een speciale kruk met wieltjes voor. Dan kon 'ie om je heen rijden. Niet lang daarna moest hij aan zijn anus geopereerd worden, omdat hij teveel op z'n kruk zat, zei hij. Volgens mij kwam het echter door zijn grote sigaar die de hele dag in zijn hoofd stak. Door het gewicht van de grootte van de sigaar en het zwoegend trekken eraan om hem in de fik te houden moest zijn anus wel de gehele dag onder spanning staan. RSI (Spierletsel door herhalende handelingen) zou men tegenwoordig zeggen.

Ik verdacht hem er ook van dat hij de sigaar gebruikte om sneller te knippen. Op die racekruk met schaar en sigaar een paar rondjes om je heen en binnen een kwartier was ie klaar.

Jammer dat later bleek dat vertrouwelijke uitwisseling van informatie niet zo vertrouwelijk was. De telefax was toen nog niet in gebruik, maar mijn zus had 'm kunnen uitvinden. Mijn vader en moeder waren perfect op de hoogte van het doen en laten mij en mijn vrienden. Het voordeel was wel als we zelf iets thuis durfde op te biechten m'n vader en moeder bijna nooit echt kwaad werden, want daar was de eerste schrik dan alweer gezakt. Op een paar belangrijke momenten van mijn leven heeft de roddelfabriek echter wel zijn tol geëist.

Muzikanten

In de vijfde klas van de lagere school was ik al begonnen met gitaar spelen. ‘Marina, Marina’ van Rocco Granata was mijn eerste liedje dat ik weg kon tokkelen en zingen. Uit volle borst ‘Ramona’ van de Blue Diamonds spelen en zingen, dat was pas leven. Samen met Geek Wijers, in het duo de Gold Stars, vielen we in de prijzen bij de amateurwedstrijden, georganiseerd door de plaatselijke muziekvereniging Cresendo. We vielen ook in de smaak bij Grada en Yvonne. Ze deden mede aan de muziekavonden met het liedje ‘Ieni mini, dot bikini’, of zoiets. Maar ja, studeren op de lagere school en elke dag oefenen voor de muziek staan dan een relatie in de weg. Tot op heden door Grada en Yvonne nog steeds niet vergeven.

Op de ULO werd mijn schoolkameraad Aad Kapel door zijn vader verrast met een tweedehands drumstel. Met een andere schoolkameraad Aad van der Hulst en Jaap van Dam (een ingehuurd Noordwijkerhouter :) vormde we al snel een orkestje en we gingen de plaatselijke feestjes in en buiten school opfleuren. Bij de medestudenten en bij sommige leraren hadden we succes. Vooral met Bert Laros de muziekleraar konden we het goed vinden. Zoals vermeld in een vorig hoofdstuk was het hoofd van de school geen fan van ons. Zijn hoofd stond er niet naar. Wij vonden het sowieso een naar hoofd. Je zal er maar mee getrouwd zijn. Och arme mevrouw Neefjes. Zij gaf in ieder geval Franse les op een fijne manier.

Buiten de schooluren en hulp in de winkel en huishouding waren we alleen nog maar met de muziekrepetities bezig. Bij Aad op zolder of bij ons in de werkplaats. Omdat deze twee locaties geen directe burens hadden waren die er het meest voor geschikt. Alhoewel..., een drumstel maakt toch wel een hoop herrie en ik had al mijn eerste gitaarversterker van 6 Watt. Wààt!! Jaaah... 6 Watt!!

In het begin speelden we de melodietjes van Cliff Richard & de ‘Shadows’, Rob de Nijs, Johny Lion, Jim Reeves en al die zoete koek die de begin jaren zestig zo kenmerkten. Moest het wilder dan speelde je de boogie woogie met alle varianten die er maar mogelijk waren.

Na ongeveer een jaar of twee hadden we genoeg van de zoete koek. We lieten Aad van der Hulst en Jaap van Dam voor wat ze waren en gingen in zee met twee bendeleden van een concurrerende groep uit Noordwijk. Rob Kaptein en André Drost. Voordeel van beide bijdehandjes was dat ze handig waren met elektradraadjes. Daar hadden ze voor gestudeerd. Dus

we bouwden zelf onze versterkers, echo-apparaten en luidsprekerboxen. Nu wel 100 watt. Wààt!! Jaa-aaahh... 100 Watt!

Rob speelde naast de elektrische basgitaar ook op de accordeon en had daarvoor muziekles gehad. Hij kon dus noten lezen, terwijl de anderen in die tijd alleen maar noten konden eten. We zijn dat wel direct in gaan halen. Aad heeft zelfs les genomen om van muziekschrift te kunnen drummen. We zaten tegelijkertijd bij de muziekleraar in Leiden iedere week te zwoegen. Waarvoor? Om beter te worden natuurlijk. Vanwege de competitie met de honderden bandjes in de regio. Alleen in Den Haag waren er al meer dan 300 gelijksoortige bandjes. Muziek hield je van de straat. Hooligans, rellen, winkelruiten ingooien. Dáár hadden wij de tijd niet voor en we hadden er ook nog nooit van gehoord.

Vlnr. Rob Kaptein, André Drost, Leo Hooijmans

Door de vele repetities ging het steeds beter en de uitnodigingen om ergens op te treden werden talrijker. In het zomerseizoen kwam het voor dat je wel drie-, viermaal moest optreden. Bij de Noordwijkse horeca, personeelfeestjes en vooral de jeugsociëteiten waren we populair.

Je had bij dit soort feestjes ook met cultuurverschillen, zeg maar cultuurschokken rekening te houden. Als je de ene week geweldig succes had op een gezellig personeelfeest was een week later met dezelfde muziek en gein het publiek soms niet vooruit te branden. Ik kan me een avondje in Noordwijkerhout herinneren dat bijna alles tot 21:00-22:00 op de kont bleven zitten. Om ca. 24:00 was het hele zaakje stomdronken en moesten we de schoenzolen gebruiken om de hossende massa weg te houden van onze instrumenten en apparatuur. Een week daarna in Katwijk hadden we direct om 20:00 uur al plezier en kregen met succes de beentjes van de vloer. Hier was het echter weer, dat op een

zaterdagavond, om exact 24:00 midden in een polonaise het feest werd afgebroken omdat de zondagrust begon. Fijn Christelijk, fijn feest.... maar mooi afgelopen!

Omdat we veel in de Noordwijkse horecagelegenheden speelde leidde dat soms tot komische situaties. Ik kan me een week herinneren dat er mensen op hun logeeradres 'Hotel aan Zee' heel enthousiast op onze dansmuziek stonden te dansen. Toen ze een paar dagen later wat gingen drinken bij Hotel-restaurant 'Seinpost' zagen we ze weer op de dansvloer en nog een dag later zaten ze aan tafel bij Restaurant 'Wiener Stube', waar wij alweer de muziek verzorgden. Hoezo concurrentie van vele muziekbandjes in de bollenstreek en omgeving. Zij dachten dat er maar één bandje in de gehele regio was!

In 1969 kwam er een abrupt einde aan mijn muziekactiviteiten. Er is niet zomaar één reden voor aan te geven. Misschien was het de druk op de tijdsbesteding die de doorslag gaf. In de zomer waren de muziekactiviteiten in verband met het zomerseizoen in Noordwijk het grootst. Soms wel drie tot vijf optredens per week, terwijl de winkel waar ik voor de binnendienst alle zaken regelde zes en halve dag open was in hetzelfde zomerseizoen. Druk, druk, druk, druk, dus....!

Daarnaast nam de druk om muziek te spelen die we zelf niet zo leuk vonden vanuit de jeugd sociëteiten steeds meer toe. Het moest harder, harder, harder en ruiger, ruiger en ruiger. Binnen de band gaf dit nogal eens reden tot mopperen op elkaar. De één wilde zich instellen top-10-muziek, anderen op dansmuziek.

Op een moment kies je dan voor je werk of de muziek. Het werd mijn werk. Een tiental jaren in het middenstandsmilieu waar ik nog steeds met veel plezier aan terugdenk.

De jeugdsociëteiten draaide nog circa twee jaar en toen was het over. Welk leuk dat oud bestuursleden van deze sociëteiten later nog eens opmerkten dat de bloei van de jeugdsociëteit het beste was in de tijd dat wij er muziek speelden en dat het jammer was dat er niet meer van die 'dansavonden' waren. Maar ja, dat was een duidelijk voorbeeld van slecht besturen geweest!!

De band kwam nauwelijks nog meer toe aan top-10-muziek. Zover ik weet speelden ze nog veel op bruiloften en partijen.

Verkering of geen verkering!

Mijn eerste kusje van een vriendinnetje kreeg ik toen ik een jaar of acht was. In de speeltuin achter de school was het Gerda Verhoeven die dat deed. Het kwam onverwacht en ik weet het nog goed. Ze had net een lolly op en ze plakte nog vreselijk. Haar vader was politie-inspecteur en haar moeder nooit uitgerekend. Dat merkte ik later toen ik vanwege de woningstoffering wel eens over de vloer kwam bij ze. Haar moeder had het liefst dat de vriendjes van Gerda en haar zus de handen uit de mouwen staken. Schilderen, behangen, ramen lappen, enzovoort. Als het ene karwei klaar was, was de verkering ook uit en moest er weer een slachtoffer gevonden worden voor het volgende karweitje. Gelukkig dat ik op zo'n lage leeftijd even bleef plakken. Het was niet lang genoeg om mijn latere deskundigheid van klussen daar ten uitvoering te brengen.

Het gedonder begon dus al in de tweede klas van de lagere school en dat verhevigde zich in de vierde toen ik gitaar ging spelen en met Paul van Mulbregt ons eerste bandje oprichtte. Rosemarie zijn zus kleurde iedere keer als ik voor de deur stond met m'n gitaar. Maar ja de keuze was groot. Ankie, Joke, Margriet, Marloes, Ada, Nelly, Petra. Het bleef een komen en gaan. Ik had er een handje van als het net iets echt begon te worden het weer af te breken. Vaste verkering vond ik maar niets. Oh ja, alleen bij Cockie Borst was het even menens. Ik kan me nog herinneren dat ik een oude broche uit mijn moeders kistje gevist had. Een middagje poetsen en hij zag er weer als nieuw uit. Cockie was er maar wat blij mee. Mijn moeder niet! Als ik Cockie af en toe nog eens tegen kom in het dorp schenkt ze me nog steeds haar allerliefste glimlach. Volgende keer vraag ik nog eens of ze de broche nog wel eens draagt. Hij staat er vast goed want ze ziet er nog steeds aantrekkelijk uit. Nauwelijks veranderd!!

Op de middelbare school werd het met vriendinnetjes natuurlijk wat serieuzer. Tenminste dat wilden zij, die meiden. Maar ja, we werden wel door een pater van de St. Jeroenskerk voorgelicht wat er allemaal kon gebeuren als je de bloempjes en de bijtjes bij elkaar bracht. De geestelijk gestoorde wist zelf nauwelijks waar hij over sprak. Zoals hij het 'uitlegde' snaptten wij er ook niets van. Gelukkig dat Nico Turnhout en Ben van de Ploeg in de klas zaten. Die konden het na de schoollessen nog eens haarfijn vertellen hoe het in elkaar stak. Die namen geen blad voor de mond en noemde alles bij naam en toenaam. Die twee gezegdes heb ik toen ook gelijk maar geleerd.

Dertien is het ongeluksgetal zeggen ze. Maar als je een jaar of dertien bent moet je er toch aan geloven. In hoofdstuk 'De meester' schreef ik er al over. Ze willen met je 'meefietsen' of zelf voorop je fietsstang. Ik denk dat als je de billen van Dolly of Rietje nu nog ziet dat de afdruk van de fietsstang er nog instaat. Het begint dus toch op de middelbare school. Geloof het maar of niet. Nu viel het gedonder met de schoolvriendinnen nogal mee. Het begon pas echt met de vrouwelijke vakantiegangers. Noordwijk wordt in het voorjaar overstroomd met Engelse schoolkinderen en in het hoogseizoen zijn het met name de Duitsers die het hoogste woord voeren. Meestal komen ze voor een week of veertien dagen. Dus het was regelmatig janken als de bus of auto vertrok met je allerliefste vriendin. Dan werden de kamers van de hotels en pensionnetjes in een razend tempo weer schoongemaakt voor de volgende allerliefste vakantieliefde. Zo ging dat in die tijd.

Een grappig voorval in die tijd was een optreden van onze band in een hotel vol met Engelse schoolmeisjes. De laatste avond van hun verblijf was een feest gepland waarbij ze hun vriendjes mochten uitnodigen. In de laatste week van hun verblijf hadden ze er echter een puinhoop van gemaakt. Bedden waren onder andere als trampoline gebruikt. Ze hadden behoorlijk wat schade aangebracht en voor straf ging het feest niet door. Maar ja die meiden bleven net zolang zeuren totdat in een compromis besloten werd om het feest wel door te laten gaan. Als straf mochten ze alleen de vriendjes niet uitnodigen. Ik herinner me nog steeds al die neuzen van de jongens tegen de ramen terwijl wij met z'n vieren met ongeveer vijftig dolgedraaide Engelse meiden aan het feestvieren waren. We waren ook bijna al onze knopen van onze voorsluiting kwijt. Wat die Engelse meiden daar nou mee moesten?

Mijn zus Gerry verhuurde kamers. Voor de ramen stond een kaartje met de tekst 'Zimmer mit Frühstück'. Ze huurde me graag in om haar bij te staan met allerhande klusjes ten behoeve van de kamerverhuur. Soms was dat schrobben en boenen. Soms was dat simpel op de drie kinderen passen. Als veertien-, vijftienjarige doe je dat nog wel. Voor een rijksdaalder of zo.

Toen ik er eens in de namiddag op een stretcher van het zonnetje lag te genieten ging er een bijzonder vliegtuig over. Op het terras achter in de tuin was ik toen alleen met een Duitse gaste van een jaar of achttien. Net op het moment dat ik naar het vliegtuig wilde wijzen en zeggen dat het zo'n bijzonder toestel was boog ze zich over me heen om wat te vragen. Verblind door het zonnetje zag ik dat niet zo duidelijk en voordat ik het wist zat ik met mijn wijzende vingertje tegen een van haar borsten waar een wijd openhangende bloes alle gelegenheid toe gaf. Voordat ik kon

kleuren zei ze: “Verdammd noch mal! Alle Holländische Männer wollen das gleiche!” en stortte zich boven op me. Gelukkig dat Nico en Ben me het een en ander hadden meegegeven op school, maar praktisch is toch nog even anders. Tjeetje wat was het heet die zomerdag. Ik ben alleen vergeten hoe ze heette.

Op een gegeven moment gingen we zelf op zoek in het buitenland. Naar België op de bromfiets. Later met de auto naar Duitsland en Italië. Namen zoals Christa en Ingrid met bijpassende foto's staan nog wel in het zwartwitte geheugen gegrift. In Italië heeft Bernadette uit Ierland me zelfs nog Ierse woordjes geleerd. Zelfs enkele regels uit Italiaanse liedjes zing ik nu nog uit mijn hoofd.

In Italië liep ik tegen een ‘Romeo & Julia’ romance aan. Ze heette Eva Meyringer en kwam uit Moosham nabij München. Vraag het aan een gemiddelde Duitser en hij zal niet weten waar het ligt. Maar ik wijs het nog steeds aan op de kaart. En dat na ongeveer 40 jaar. Ze was beeldschoon en heel lief want ze lachte alleen maar en maakte geen drukte. We hadden ook weinig woorden nodig toen we heel dicht tegen elkaar dansten in een discotheek in Allasio. Dat is een bekende badplaats aan de ‘Riviera dei fiori’ (bloemenriviera).

Haar stiefvader wilde dat helemaal niet. Haar eigen vader was verongelukt en had haar moeder een behoorlijk vermogen nagelaten. Haar stiefvader had helemaal geen trek in aanhang en zeker geen buitenlandse. In Allasio probeerde hij het contact al te saboteren door onverwachts uitstapjes te maken met haar en haar moeder die niet aangekondigd waren. Maar we wisten elkaar toch nog wel een paar maal te vinden. Ze kwam zelfs op haar blote voeten naar de camping (circa 3 km over kiezels en keien) om een nieuw afspraakje met me te maken.

Bij het vervolg van de romance na de vakantie hebben we het nog wel geprobeerd fanatiek vol te houden met telefoontjes en brieven over en weer. Maar al snel werden de telefoontjes afgebroken of niet doorgeschakeld en ook brieven werden onderschept. Dit hoorde ik van een vriendin van Eva (uit Nürnberg) waarmee ik nog wel contact kon onderhouden. Ongeveer een jaar later hoorde ik dat Eva van huis was weggelopen en voor vrienden, familie en kennissen onbereikbaar was geworden.

In diezelfde tijd werd in Nederland ook niet met rust gelaten. Ik bleef natuurlijk niet thuis zitten kniezen. Je gaat toch uit nietwaar? Het uitgaansleven in Noordwijk is roemruchtig bekend. Op de ‘Grent’ zijn in het weekend wel eens zo'n 10 duizend mensen op de been. Nou ja, op de been. Ze proberen overeind te blijven. Dus je gaat er lekker een pilsje drinken.

Dus Karin komt... en gaat. Joke komt... en gaat. Mary komt... en gaat. Bep komt... en ging ook, maar dat heeft toch nog een beetje toelichting nodig. Bep was te gek! Ze was jong getrouwd en daarna weer snel gescheiden. Bont en blauw geslagen, maar daar kon ik al niets meer van zien. Bep heeft me toen van alles geleerd. Vooral lachen. Ik had na het weekend soms twee-drie dagen kaakpijn. Maar als je familie zich ermee bemoeit, mag je niet lachen. Vooral niet als je een winkel in het dorp hebt.

Ik was net terug van vakantie in Italië toen Ida van der Plas uit Katwijk legde beslag op mijn schaarse tijd. Beslag leggen deed ze letterlijk, want als een ander meisje een gesprekje met me wilde aanknopen dan sprong Ida er letterlijk tussen. Als ze niet direct vertrokken trok ze haar messcherpe tong en kregen de meiden de Katwijkse wind van voren. (Katwijkers spreken namelijk met een heel dikke wé). Ik herinner me nog het beteuterde gezicht van een meisje van Van der Deijl die van Ida benen moest maken. En benen had dat meisje wel. Heel mooi en lang. Maar ja, ook snel weg ermee.

Gelukkig had ik in de winkel nog aanspraak. Ans bijvoorbeeld kwam iedere week een paar maal helemaal uit Voorhout (4km) fietsen om één bolletje breiwool te kopen. Het kan zijn dat ze van haar moeder maar iedere keer geld voor één bolletje kreeg. Het kan er bij mij niet in dat ze het deed om te lijnen want ze had zo'n mooi Twiggy-figuurtje met héél lange benen. Die kon je goed zien, want ze droeg heel korte rokjes en jurken. Dat was toen mode. Ik heb wel broeksriemen gehad die breder waren dan dat haar rokjes lang waren. Als ze in de winkel was, moesten mijn broer Peter en collegastoffeerder Kees wel twee tot drie keer iets vanuit de werkplaats naar voor in de winkel brengen. Volgens mij bracht Peter iets naar voren, dat Kees dan weer kwam ophalen. Maar ik had dat niet zo in de gaten, want ik had mijn aandacht bij de breiwool en de mooie ogen van Ans.

Op een avond werd ik gebeld door Ineke van Hal. Ze vroeg me of ik zin had in een bruiloftsfeestje van haar broer Hugo en aanstaande schoonzus Stera. Ineke kende ik wel, want ze is een zus van Wens die op de lagere school in de klas zat. Ineke had ik vlak daarvoor ook ontmoet op een verjaardag bij mijn oudste zus. Daar was ze als vriendin van mijn oudste nichtje Marjan. Nel is een zus van Stera, een vriendin van Ineke en Marjan en tevens de vriendin van mijn broer Aad. Kunt u het nog volgen? Nou de meeste mensens niet in die tijd. Later zou iedereen denken dat Ineke en Stera zussen van elkaar waren, en dat waren ze helemaal niet!!

Ineke belde ook helemaal niet zelf. Dat durfde ze niet. Nel, Marjan en Stera hadden haar op de trap bij de telefoon gezet. Mijn nummer gedraaid en toen ik opnam de telefoonhoorn in haar handen gestopt.

Ik zei.... Nee! Ik was nog verliefd op Eva. Ik had nog een vriendin die ik dat echt niet kon vertellen dat ik met een ander zou uitgaan. Ans stond iedere dag aan de toonbank. Ik had geen zin in nog meer risico's.

Gelukkig liep de romance met Ida schipbreuk. Dat heb je wel meer. Hevig, maar kort! Voor mij lang genoeg en ik kon weer een beetje rustig adem halen. De communicatielijnen met Eva waren inmiddels door haar stiefvader helemaal opgebroken.

Een paar maanden later in oktober belde Ineke weer. Nu met handen en voeten vastgebonden. Mijn oudste zus Thea (de moeder van Marjan) had me ook al gewaarschuwd. Of ik toch maar eens met dat lieve meisje een afspraak wilde maken. Nou als je oudste zus dat grommend in je oor fluistert dan schrik je toch wel even. Ik was zeker van plan om daarom nee te zeggen. Maar ja, Ineke zag er best aardig uit. Donkerrood haar, een paar sproetjes op d'r neus, een goed figuur, slank maar met voldoende rondingen om er zeer vrouwelijk uit te zien. (Dat is ook heel lang zo gebleven. Alleen haar haar hè, dat had ze gekleurd. Dat bleek achteraf blond te zijn. Daar had ze me wel voor moeten waarschuwen, vind ik!)

Op het moment dat ze belde dacht ik eigenlijk nog 'nee', maar ik zei 'ja'. Misschien voelde ik wel de katachtige nagels van mijn zus in mijn nek. Het was verdorie weer een uitnodiging voor een bruiloftsfeest. Nu van haar broer Ruud met Lia Oostdam. Die kende ik nog wel uit mijn ULO-tijd.

Na de bruiloft zijn we nog een paar keer uitgegaan. Samen of met vrienden. Ze speelde toneel in een amateurgezelschap. Dus ook uit die hoek vandaan werd er het één en ander georganiseerd. We konden best wel met elkaar opschieten, maar ik was toch nog een beetje besluiteloos. Misschien stond de geest van Eva ons nog wel in de weg.

Na een matig avondje met Ineke zag ik het eigenlijk niet meer zo zitten en ging ik met Jack Glasbergen nog even na onze gebruikelijke uitgaanstijd in Noordwijk op avontuur in Amsterdam.

Binnen een paar dagen had de roddelfabriek zijn werk gedaan en zat Ineke met tranen bij mij thuis in de huiskamer. Daar bemoeide mijn moeder zich ermee. "Aan huilen hebben we een hekel. Daar bereik je hier niets mee" sneerde ze. Waarom bemoeien moeders zich ermee? Dat werkt eerder averechts. Ik nam Ineke bij de hand en zei: "Ga je mee een eindje over strand wandelen?" en nam ze mee naar buiten. Een dag ervoor had ik het willen uitmaken, maar nu liep ze jankend tegen me aan en moest ik haar troosten. Dat snel janken heeft ze daarna altijd gehad als

er iets mis ging. Daardoor was communiceren soms wel heel moeilijk. Ook haar broers waarschuwden me daar herhaaldelijk voor. Als ze het over Ineke hadden zeiden ze altijd dat ze als de dood waren dat die rotmeid ging schreeuwen als ze haar zin niet kreeg. De jongens kregen dan de wind van voren van ma of pa Van Hal.

We gingen toch weer uit en trouwden na ongeveer een jaar na onze eerste feestje samen. Je zit midden in een vriendenkring, waar bijna iedere maand weer een bruiloft plaatsvindt en dan ontkom je er zelf ook niet aan. Ik heb eerst nog wel voorgesteld om samen te gaan wonen, maar dat deden nog maar enkele mensen met visie in die tijd. En in een middenstandmilieu in een christelijke omgeving deed men dat zeker niet.

Met lieve herinneringen aan:

Wordt vervolgd

Dit waren de jaren '60 en '70. De jaren '80 tot heden komen nog!
Te zijner tijd! Met de volgende onderwerpen misschien (!?):

Maatschappelijke en zakelijke ontwikkelingen;
hoe leuk een huwelijk, vriendschappen en familierelaties kunnen zijn,
en hoe ze onder druk kunnen staan;
successen in de zaalvoetbal & tennis;
hoe een directeur door simpel sigarenrook in de gezichten van een
potentiële klant te blazen letterlijk en figuurlijk
roet gooit in een opdracht van zes miljoen gulden;
een vreedzaam einde van een rustig kabbelend huwelijk;
spannende avon(d)turen daarna;
wat overkomt je bij zinloos geweld;
een weerzien na vijfendertig jaar (waarvan zeker 10 in de koelkast);
een éénkamerhotel (*) aan zee met 1 ster;
SF verhalen over Moija en Moinee;
enzovoort!!

Noordwijk, 2 juli 2007.

Beste Lezer m/v,

Bedankt voor de belangstelling voor dit digi-boekje en uw (mogelijke) bijdrage.

*Veel leesplezier!
Met vriendelijke groet,
Leo Hooijmans*

Heeft u met plezier de verhalen gelezen heeft en/of opmerkingen die van pas kunnen komen bij volgende uitgaven stel ik het op prijs als u een berichtje zend naar het adres of emailadressen die op de volgende pagina staan.

Door middel van digi-boeken kan ik mijn verhalen makkelijk aan u doorgeven. In de praktijk is het best mogelijk dat u het boekje van een ander ontvangen heeft. Dat gebeurt ook met de traditionele boeken. Men leent ze uit, geeft ze door of verkoopt ze op een boekenmarkt.

Door de digi-boeken zo makkelijk en voordelig mogelijk te verspreiden hoop ik veel mensen te bereiken en een plezier te doen.

De boekjes mogen gekopieerd worden en doorgegeven in de sfeer van 'samen delen'. Vindt u het niet leuk vernietig dan dit document en/of geef het door aan iemand die het wel leuk vindt.

Vindt u het wel leuk bepaal dan zelf wat voor u iedere glimlach waard is en maak een kleine bijdrage over op bankrekening 1327.96.309, ten name van L.A.M. Hooijmans, Noordwijk. (IBAN NL24 RABO 0132 7963 09 - BIC RABONL2U)

Als u met een glimlach het boekje sluit en prijs stelt op meer verhalen en informatie kijk dan op www.hooijmans-noordwijk.nl.

Leo Hooijmans (2001)

Dit digi-boek is een uitgave van Leo Hooijmans
Jan van Henegouwenweg 2
2202 HZ Noordwijk, Nederland
[T] +31 (0)71 361 9097, [F] +31 (0)71 364 6939

Zakelijk [E] galileo@npartners.nl
[W] www.hetkantoorgebouw.nl

Privé [E] leo@hooijmans-noordwijk.nl
[W] www.hooijmans-noordwijk.nl

Auteursrecht op deze bewerking voorbehouden.
Voor 'samen delen' (shareware) zie vorige bladzijde.
Er mag zonder overleg en/of schriftelijke toestemming niets uit deze
uitgave worden gepubliceerd.
Alle opgelopen schade wordt op de doorggever/misbruiker verhaald.

2 juli 2007.